

Sociálně-právní ochrana dětí - základní informace

Městský úřad Holešov je obecním úřadem obce s rozšířenou působností a orgánem zajišťujícím sociálně-právní ochranu dětí (dále SPOD) v rozsahu zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. Úsek SPOD je součástí odboru sociálních věcí a zdravotnictví, který je umístěn v budově MěÚ Holešov na ul. Tovární 1407, 1. poschodí vlevo.

Sociálně-právní ochranou dětí se dle § 1 zák.č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon SPOD) rozumí :

- a) ochrana práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu
- b) ochrana oprávněných zájmů dítěte, včetně ochrany jeho jmění
- c) působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny
- d) zabezpečení náhradního rodinného prostředí pro dítě, které nemůže být trvale nebo dočasně vychováváno ve vlastní rodině

Dítětem se pro účely sociálně-právní ochrany dětí rozumí nezletilá osoba, pokud jí soudem nebyla přiznána plná svéprávnost.

Předním hlediskem sociálně-právní ochrany je zájem a blaho dítěte, ochrana rodičovství a rodiny a vzájemné právo rodičů a dětí na rodičovskou výchovu a péči. Přitom se přihlíží i k širšímu sociálnímu prostředí dítěte (§ 5 zákona SPOD).

Sociálně-právní ochrana se zaměřuje zejména na děti (§ 6 odst. 1 zákona SPOD):

- jejichž rodiče: zemřeli, nebo neplní povinnosti plynoucí z rodičovské odpovědnosti, či nevykonávají nebo zneužívají práva plynoucí z rodičovské odpovědnosti;
- které byly svěřeny do výchovy jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte, pokud tato osoba neplní povinnosti plynoucí ze svěřeni dítěte do její výchovy;
- které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku, nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy, požívají alkohol nebo návykové látky, jsou ohroženi závislostí, žijí se prostitutací, spáchaly trestný čin nebo, jde-li o děti mladší 15 let, spáchaly čin, který by jinak byl trestným činem, opakovaně nebo soustavně páchají přestupky nebo jinak ohrožují občanské soužití;
- které se opakovaně dopouští útěků od rodičů nebo jiných fyzických nebo právnických osob odpovědných za výchovu dítěte;
- na kterých byl spáchán trestný čin ohrožující život, zdraví, svobodu, jejich lidskou důstojnost, mravní vývoj nebo jmění, nebo je podezření ze spáchání takového činu;
- které jsou na základě žádostí rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte opakovaně umísťovány do zařízení zajišťujících nepřetržitou péči o děti nebo jejich umístění v takových zařízeních trvá déle než 6 měsíců;
- které jsou ohrožovány násilím mezi rodiči nebo jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte, popřípadě násilím mezi dalšími fyzickými osobami;
- které jsou žadateli o udělení mezinárodní ochrany, azylanty nebo osobami požívajícími doplňkové ochrany, a které se na území České republiky nacházejí bez doprovodu rodičů nebo jiných osob odpovědných za jejich výchovu;

pokud tyto skutečnosti trvají po takovou dobu nebo jsou takové intenzity, že nepříznivě ovlivňují vývoj dětí nebo jsou anebo mohou být příčinou nepříznivého vývoje dětí.

Správní obvod Městského úřadu Holešov pro výkon sociálně-právní ochrany dětí je stanoven vyhláškou Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů a tvoří ho: město Holešov, jeho místní části – Količín, Tučapy, Žopy, Dobrotice a okolní obce – Martinice, Horní Lapač, Žeranovice, Přílepy, Jankovice, Prusinovice, Bořenovice, Pacetluky, Roštění, Kostelec u Holešova, Němčice, Rymice, Třebětice, Zahnašovice, Ludslavice, Míškovice, Kurovice, Lechotice.

Sociálně-právní ochranu dětí zajišťuje město Holešov i jako obec v samostatné působnosti.

Dostupnost správního obvodu je pro pracovníky SPOD vždy zajištěna možností použití služebního motorového vozidla, a dále v případě plánovaných šetření také prostředky veřejné hromadné dopravy (autobusy). Po území města Holešova je možné se vzhledem k menšímu rozsahu území pohybovat i pěšky.

Nejčastější činnosti na úseku SPOD :

Poradenství a sociální práce s klienty v situacích:

- úprava rodičovské odpovědnosti v případě ukončení společného soužití rodičů nezletilých dětí (před rozvodem manželství i u dětí narozených mimo manželství)
- uzavření mimosoudní dohody rodičů o styku s nezletilými dětmi, př. pomoc při řešení soudní úpravy styku
- úpravy a pomoc při zajištění výživného pro nezletilé děti
- potřeba zprostředkování poskytnutí sociální služby dle aktuální situace rodiny (poradenské služby při řešení vztahových problémů v rodině, terénní služba pro rodiny s dětmi – např. SAS Charita Holešov, pobytová služba – azylový dům)
- výchovné problémy dětí, zanedbávání školní docházky, problémy s užíváním drog nebo jiných návykových látek
- podezření ze zanedbávání péče o děti
- zájem převzít dítě do některé z forem náhradní rodinné péče (svěření dítěte do péče jiné fyzické osoby, pěstounská péče na přechodnou dobu, pěstounská péče, poručnictví, osvojení)
- práce s rodinou v případě potřeby obnovení narušených funkcí rodiny

Sociální pracovníci OSPOD nejsou oprávněni:

- k řešení vztahových a majetkových konfliktů mezi dospělými osobami
- k vydání rozhodnutí o umístění dítěte nebo dospělé osoby do zdravotnického nebo jiného ústavního zařízení
- k vydání rozhodnutí o odebrání dítěte z péče rodiče nebo jiné osoby odpovědné za jeho výchovu
- k rozhodování a výplatě sociálních dávek
- k řešení rozvodů rodičů nezletilých dětí

Doba a místo výkonu sociálně-právní ochrany na Městském úřadu v Holešově:

SPOD je standartně vykonávána v **pracovní době Městského úřadu Holešov**, která je určena pracovním řádem úřadu takto :

pondělí, středa 7.00 – 11.15 11.45 – 17.00

úterý, čtvrtek 7.00 – 11.15 11.45 – 15.00 polední přestávka denně 11.15 – 11.45

pátek 7.00 – 11.15 11.45 – 13.30

Na pracovišti i v místě bydliště klienta je možné si dohodnout s příslušným pracovníkem SPOD předem telefonicky nebo emailem konkrétní čas jednání nebo šetření. Kontakty na jednotlivé pracovníky úseku SPOD jsou zveřejněny na webových stránkách města Holešova, na pracovišti OSPOD na odboru sociálních věcí a zdravotnictví a u dalších spolupracujících subjektů. Informace o kontaktech podá také podatelna úřadu. Telefonní číslo ústředny MěÚ Holešov je 573 521 111.

Pokud je jakákoli oznámená nebo náhle vzniklá situace dítěte vyhodnocena jako naléhavá a vyžadující neodkladné řešení, má jednání o tomto dítěti přednost i před smluveným jednáním.

V případě nepřítomnosti pracovníka na pracovišti je na dveřích kanceláře vždy informace, kdo ho zastupuje, a na jakém telefonním čísle je možné si také sjednat termín schůzky. Krátkodobý zástup řeší pracovníci OSPOD vzájemně mezi sebou, pokud nikdo z pracovníků na pracovišti není přítomen, zastupuje vedoucí odboru.

Pokud klient začne řešit svou záležitost se zastupujícím pracovníkem, následně zastupující pracovník bezodkladně předá všechny informace příslušnému pracovníkovi.

Výkon sociálně-právní ochrany dětí ve spádovém území MěÚ Holešov je pracovníky SPOD zajištěn i v **mimopracovní době**. Tento výkon je upraven Vnitřním předpisem MěÚ Holešov č. 4/2014. Občané se v mimopracovní době v případě ohrožení dítěte mohou obracet na tísňové linky – Zdravotnická záchranná služba 155, Policie ČR 158 nebo linku 112, které mohou na základě vyhodnocení situace pracovníka SPOD kontaktovat.

Úsek SPOD je součástí odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Holešov a **je umístěn** v budově na ul. Tovární 1407, 1. poschodí vlevo. Do poschodí je možné se dostat i výtahem, který je umístěn z čelní strany budovy MěÚ vlevo od hlavního vstupu (z parkoviště vyhrazeného pro osoby se zdravotním postižením).

Agendy SPOD jsou rozmístěny takto :

kancelář č. 206 - 1 terénní sociální pracovník SPOD, zástupce vedoucí odboru

kancelář č. 208 - 2 pracovníci - 1 terénní soc. pracovník SPOD a pracovník NRP, 1 pracovník NRP

kancelář č. 209 - 1 pracovník - kurátor pro děti a mládež, terénní sociální pracovník SPOD

kancelář č. 210 - 1 terénní sociální pracovník SPOD

kancelář č. 204 - vedoucí odboru

V kanceláři č. 206 a kanceláři č. 208 je pro potřeby dětí ve věku 2-10 let pro dobu jednání s rodiči k dispozici dětský kout vybavený nábytkem, hračkami, psacími potřebami, knížkami, omalovánky. Pokud se rodiče dostaví na úřad s dítětem a je třeba následně zajistit nepřítomnost dítěte u jednání rodičů, zajistí dohled nad dítětem ve věku do 10 let, př. i vyššího, po dohodě s rodičem jiná přítomná kolegyně na odboru, kterou o toto pracovnice SPOD požádá.